

országban léteznek. Egész speciális repülővárosok keletkeztek így, pl. *Guidonia*, Róma mellett, lakótanyákkal, szakiskolákkal, hangárokkal, műhelyekkel, meteorológiai világítási, akusztikai berendezésekkel, kísérleti és gyakorló-terekkel, stb. Természetesen csak a legvitálisabb részek (hangárok, anyagraktárak, benzintankok) kerülnek a föld alá, míg a többi fák közé és más módon van lehetőleg elrejtve. De már most teljesen specializált telepedési típusokkal találkozunk, melyek száma és jelentősége mindinkább növekedik. — Ide tartoznak az okvetlen megvédendő fontos hadianyaggyárak, melyek lehetőleg félreeső, ismeretlen helyeken, ugyancsak nagyrészt föld alá épülnek, pl. Skoda-ágyugyár, a fűtői vagy a fogarasi muniógyár.

A védőberendezések különösen a polgári légoptalomra vonatkoznak, és ezek azok, melyek a városépítészetet a legnagyobb mértékben befolyásolják. A legfontosabb szerepet azok az építmények játsszák, melyek a lakosságnek légi támadás esetére menhelyül szolgálnak. Ezek úgy az egyes házakban, valamint középületekben, ugyszintén a nagyforgalmu nyilvános helyiségekben, továbbá uccákon és tereken meglepett népesség számára, mind nagyobb számban és mind tökéletesebb berendezéssel készülnek. Ez a tevékenység jelenleg minden országban lázasan folyik és eredményei még nem tekinthetők át. Félhivatalosan közölték, hogy Párizsban jelenleg 24.000 ilyen gáz és bombabiztos fedezék van, köztük 1200 telitalálat ellen is véd.

A lényeg az, hogy ami eddig létesült, azt mindenütt elégtelennek érzik, továbbá, hogy mindez a föld alatt épül, nagymértékben szaporítva a már amúgy is bonyolult földalatti létesítményeket. Ma már ott tartunk, hogy sehol sem történik olyan nagyszabású építkezés, ahol a légvédelmi követelményeket ne vennék tekintetbe, amivel a földalatti városépítészeti döntő szakaszhoz jutott el. A spanyol és kínai háború tragikus eseményei és tanulságai csak még nagyobb ösztönzést adtak ennek a tevékenységnek.

GEREBLYÉS LÁSZLÓ: OTTHON

*Ott kuksolok
egy számolyon
a tűzhely közelében,
midőn anyám
fölemhajol
mosollyal kék szemében.*

*S két tepsit ránt
gyorsan elő
a gőzölgő süttőből,
mint aki fél:
nem futja majd
öröme az időből.*

*Turósrétes! —
ujjongok én
hirtelen úgy ragyogva,
mintha a nap
— most idebent —,
a konyhában lobogna .*

*Édesanyám
mivelte azt
varázsos két kezével,
s a kedvemért!...
pirítja im,
még szíve melegével.*

kedvem szerint belőle:
 S ha oszthatnék
 most néktek is
 hogy tellene
 tányérotok
 meg véle jóidőre,

szülőfajlum
 szegényei
 s ti tul e szük határon!
 igy szólamék:
 hát érdemes
 volt élni e világon!

K I Á B R Á N D U L Á S . . .

Irta: WILLIAM SAROYAN

William Saroyan önmény származású amerikai író. Fresno-ban (California) született. Tizenöt éves korában elhagyta az iskolát, újságárus, táviratkihordó, majd szőlőmunkás Californiában. Irni 1930-ban kezdett. Első írása a Story c. folyóiratban jelent meg 1934-ben. Ma huszonkilenc éves.

Ez a völgy, gondolta, ez az egész föld beszorítva ide a hegyek közé az enyém, az én hazám, a vidék ez, mely gyakorta tűnik fel álmaimban; s minden úgy maradt, egyetlen részlet sem változott, ugyanazok a patakocskák locsolják ugyanazokat a pázsitokat; én jó öreg szülővárosom!

Végig az Alvin-uton boldognak érezte magát, hogy ismét otthon van. Minden szépnek, egyszerűnek és jónak tűnt: a föld illata, a készülő vacsorák, a pára, a balzsamos nyáresti levegő, mely ráfeküdt a szökkenő növényzettel terhes völgyre, a duzzadó szőlőfürtök, az érett barackok és a pompája teljében alétan ringó rózsaszínű borostyán, minden éppúgy, mint régen. Mélyet lélekzett, hogy tüdeje egészen megteljék a vidék illatával és hangtalanul mosolygott. Melege lett. Érzékei évek óta nem választak ilyen teljességgel és ilyen tisztán a föld hívására. S ma még lélekzetet venni is mily gyönyörűség. A levegő tisztasága oly élessé tette a pillanatot s a járás gyönyörét, hogy egyszerre elragadta létezése nagyszerűségének érzete, büszkesége annak, hogy teste van, formája és mozgása és lelke; s az az egyszerű tény, hogy élő a földön, hálával és buzgósággal töltötte el.

Vizet, gondolta, amint egy öntözőrózsa könnyű záporának moraja ütötte meg füleit; ismét megízlelni a vidék vizének ízét, a völgy friss vizének zamatát, érezni ezt az egyszerű szomjuságot s eloltani ezzel a tiszta vízzel. Egy öreg embert látott, aki hosszú locsolócsövet sétáltatott valami gerániumok fölött; szomjusága a felé hajtotta.

— Jóestét, mondta nyugodtan; megengedi, hogy igyam?

Az öreg lassan megfordult, óriás árnyéka rávetült a ház falára és fürkészőn nézett a fiatalemberre.

— Hogyne, — válaszolt, — tessék; s a fiatalember kezébe adta a csövet. Csodálatos víz, — mondta az öreg ember, — ez a Szent Joachim-völgyi víz azt hiszem legjobb, mind közül. A Frisco-i rossz a szivemnek, nincs íze; s ha tovább megyünk Los Angeles felé, szavamra ricinusolaj íze van a víznek; nem bírom megérteni, hogy tudnak ott élni az emberek!

Mig az öreg ember beszélt, hallgatta a csőből fürgén kiömlő víz sűrűcseppű tiszta csobogását s nézte milyen mohón issza be a föld.